

ZAŠTO JE VAŽNO ČITATI DJETETU OD NAJRANIJE DOBI?

Prve godine života izrazito su važne za razvoj svakog ljudskog bića. Osim što se mozak najintenzivnije razvija u tom ranom periodu, iskustva iz ranog perioda i sve ono što dijete doživljava prenosi se na kasnije godine života. Istraživanja (prema Radonić i Stričević) su pokazala da je čitanje djetetu od rane dobi jednako važno za njegov razvoj kao i briga o njegovim osnovnim potrebama - potrebi za hranom, zdravljem, odmorom, igrom, sigurnošću, ljubavlju. Čitanjem djetetu od najranije dobi podupire se djetetov razvoj na različitim područjima (Slika 1.).

Prije svega, zajedničko čitanje potiče povezanost roditelja s djetetom. Ta aktivnost predstavlja jedinstvenu i čudesnu priliku kada dijete ostvaruje bliski odnos s roditeljem i omogućuje roditelju da zajedničko vrijeme sa svojim djetetom provede na kvalitetan i produktivan način. Nadalje, čitanjem od najranije dobi dijete se misaono i intelektualno razvija, razvija se opažanje, mišljenje i logično zaključivanje. Dijete kojemu se od rane dobi čita razvijat će svoje komunikacijske vještine, postajat će svjesno koliko je važno izražavati se, iskazivati vlastite misli i ulaziti u interakciju s drugima. Također, razvijat će jezično-govorne sposobnosti, obogatiti rječnik te unaprijediti vlastite sposobnosti slušanja. Svakodnevnim čitanjem dijete usvaja predvještine čitanja i stvara navike koje mu otvaraju put ka ranoj

pismenosti i stvaraju temelj za kasnije učenje čitanja.

Psihologinja Sonja Pribela-Hodap ističe nekoliko koraka koji bi se trebali poduzeti već u doba kada dijete čini svoje prve korake (i prije) kako bi ono zavoljelo čitanje.

- *Knjigu najprije pročitajte sami. Kad znate što slijedi, čitat ćete s više živosti i lakše ćete u čitanje uključiti i dijete.*
- *Dozvolite djetetu da samo odabere što ćete mu čitati. Nemojte se iznenaditi kad višekratno poželi čitanje iste priče. Znači da je želi zapamtiti.*
- *Dok čitate, dijete vam treba sjediti u krilu ili vrlo blizu vas kako bi osjetilo bliskost.*
- *Pri čitanju se valja udobno smjestiti i isključiti izvore ometanja (radio, TV).*
- *Mala djeca posebno uživaju u čitanju ako mogu pratiti slike. Držite knjigu na prikladnoj udaljenosti kako bi dijete moglo razgledati slike.*
- *Čitajte polagano, sporije nego što inače govorite kako bi dijete moglo pratiti misao i zapamtiti pročitano.*
- *Kad dijete poželi, dozvolite mu da samo "čita" knjigu, izmišljajući priču, a vi slušajte.*
- *Što je dijete mlađe, priča treba biti kraća, jer će djetetova pažnja brže odlutati. Poštujte djetetove želje i prekinite priču u trenu kada dijete više nije zainteresirano za slušanje.*
- *Čitanje ne smije trajati predugo kako se dijete ne bi zamorilo i kako bi uskoro ponovno poželjelo da mu čitate.*

Slika 1. Zašto je važno čitati djetetu od najranije dobi?

Čitanje od rane dobi potiče razvoj kognitivnih sposobnosti.

Zajedničko čitanje potiče povezanost roditelja i djeteta.

Čitanje naglas od rane dobi potiče razvoj komunikacijskih vještina.

Čitanje potiče jezično-govorni razvoj djeteta.

Čitanje omogućuje bogaćenje djetetovog rječnika i proširenje općeg znanja.

Čitanjem se poboljšava djetetova sposobnost slušanja.

Čitanje priča omogućuje bolje razumijevanje vlastitih osjećaja, razvoj empatije i svijesti o različitostima.

Čitanjem pomažemo djetetu da zavoli knjigu od najranije dobi i stvori pozitivan odnos prema čitanju i pisanju.

Čitanjem od najranije dobi stvaraju se temelji ranoj pismenosti koja je važna za kasnije učenje čitanja, a time i za akademski uspjeh djeteta.